

Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentación

A Facultade de Ciencias Empresariais de Ourense está localizada no Edificio Xurídico Empresarial do Campus Universitario en pleno centro da cidade.

A oferta educativa para o próximo curso 2023-2024 no Centro é:

Títulos de Grao:

- **GRADO EN ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS**
- **GRADO EN TURISMO**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + ENXEÑERÍA INFORMÁTICA**
- **PROGRAMA CONXUNTO DE ESTUDOS ADMINISTRACIÓN E DIRECCIÓN DE EMPRESAS + DEREITO**
- **PROGRAMA CONXUNTO TURISMO + XEOGRAFÍA E HISTORIA**
- **GRAO EN ADE CON RECOÑECIMIENTO MUTUO DE ESTUDOS POLA UNIVERSIDADE DE VIGO E A HOCHSCHULE BREMENHAVEN (ALEMAÑA)**
- **Bachelor of arts in Cruise Tourism Management**

Desde o curso 2015-2016, grazas a un acordo de cooperación Inter-Institucional con Hochschule Bremerhaven, a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo oferta o **Programa de Dobre Grado Internacional** en Administración e Dirección de Empresas (Business Administration & Management) da **Universidade de Vigo** e Bachelor of Arts in Business Administration en **Hochschule-Bremerhaven**. Ademais, por terceiro ano consecutivo ofértase o programa **ADE INTERNACIONAL** con mais de 60 créditos impartidos en inglés. No curso 2016-2017 iníciase a oferta do programa **TURISMO INTERNACIONAL** con mais de 39 créditos impartidos en inglés.

Con estes acordos e programas a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo aposta pola internacionalización dos estudos e a participación dos estudantes en programas de mobilidade e intercambio, abrindo un abanico a novos horizontes e opcións de futuro.

En canto á oferta de POSGRAOS da Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo:

- **MESTRADO OFICIAL EN DIRECCIÓN E PLANIFICACIÓN DO TURISMO**
- **MESTRADO OFICIAL EN XESTION EMPRESARIAL DO DEPORTE**

Para obter máis información visita a nosa páxina web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

¡Ven a visitarnos!

Organigrama

EQUIPA DECANAL

Decana

María Montserrat Cruz González
Teléfono: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretario

Alberto Vaquero García

Teléfono: 988 368 762

e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.es

Vicedecano de Ordenación Académica

Francisco Tugores Martorell

Teléfono: 988 368 770

e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedecano de Estudos de Grao e Xestión Informática

Javier Sánchez Sello

Teléfono: 988 368 742

e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedecano de Calidade

Juan Manuel de los Rios Sánchez

Teléfono: 988 368 816

e-mail: jmrrios@uvigo.es

Vicedecana de Relacións Internacionais

Maria Beatriz González Sánchez

Teléfono: 988 368 712

e-mail: bgonzale@uvigo.es

Localización

Edificio Xurídico-Empresarial

Campus Universitario As Lagoas

32004 Ourense

Conserxería: + 34 988 368 700

Secretaría de alumnado: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Secretaría de Decanato: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Relacións Internacionais: bgonzale@uvigo.es

Información xeral: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34 988 368 923

Páxina web: www.fcetou.uvigo.es

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias**Curso 3**

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
004G020V01501	Decisións de financiamento	1c	6
004G020V01502	Dirección comercial II	1c	6
004G020V01503	Dirección estratéxica	1c	6
004G020V01504	Réxime fiscal da empresa I	1c	6
004G020V01505	Teoría da organización	1c	6
004G020V01601	Análise contable	2c	9
004G020V01602	Contabilidade de custos	2c	9

O04G020V01603	Dirección estratégica internacional	2c	6
O04G020V01604	Valoración de activos	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Decisións de financiamento				
Materia	Decisións de financiamento			
Código	004G020V01501			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Profesorado	Mareque Álvarez-Santullano, María Mercedes			
Correo-e	chedesmareque@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Interpretación e toma de decisións de financiamento en todas as posibles modalidades: autofinanciación e financiamento externo. Análise do sistema financeiro. Estimación do custo das diferentes alternativas financeiras.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Determinar as distintas fontes financeiras existentes no sistema financeiro	B3 B4 B9 B14	C1 C6 C9 C11	D3

Estimar o custo das fontes financeiras	B1 B3 B10 B13 B14	C8 C9 C11 C12 C15	D4
Tomar decisións en función dos resultados das distintas alternativas financeiras	B1 B2	C7 C8 C9	D3 D4 D5
Asesorar sobre decisións sobre investimento e financiamento	B2 B4 B5 B8 B10 B14	C6 C7 C8 C9 C10 C12	D3 D4 D5
Coñecer a estrutura do sistema financeiro español	B14	C2	

Contidos

Tema	
O financiamento no sistema financeiro	-
O custo das distintas fontes de financiamento	-
O custo medio do financiamento da empresa	-
A toma de decisións de financiamento	-
As decisións de investimento-financiamento	-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	26	26	52
Resolución de problemas	15	15	30
Prácticas con apoio das TIC	4	4	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	29	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	10	11
Exame de preguntas obxectivas	0.5	15.5	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Posibilidade de resolución e desenvolvemento de exemplos prácticos co obxectivo de clarificar os conceptos teóricos.
Resolución de problemas	Aprendizaxe vicaria a través da resolución na aula por parte da docente de exercicios prácticos, mediante a súa exposición en lousa e/ou en folia de cálculo Excel. Resolución por parte do alumnado de exercicios prácticos ben en grupo ou individualmente. Debate de resultados.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades/exercicios prácticos de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e adquisición de habilidades e procedementos relacionados sobre o aprendido na materia, que levarán a cabo nunha aula informática, utilizando xeralmente como ferramenta a folia de cálculo Excel.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Aprendizaxe colaborativa entre docente e alumnado. Resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados cos exercicios prácticos expostos, ben de maneira individual ou en grupos reducidos. Ademais, o alumnado dispón dun horario de titorías para resolución de dúbidas de forma personalizada e individualizada.
Prácticas con apoio das TIC	Supervisión do traballo realizado na aula informática co fin de resolver dúbidas e consultas do alumnado sobre os casos prácticos que se expoñen e que o alumnado debe resolver preferentemente de forma individual.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de dúas probas ao longo do cuadrimestre sobre a parte práctica da materia (cada unha destas probas representa un 30%).	60	B1 B2 B10 B13 B14	C1 C2 C6 C7 C8 C12 C15	D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dun exercicio práctico no computador nunha aula informática en folla de cálculo Excel sobre os contidos prácticos aprendidos na materia.	10	B1 B3 B13 B14	C8 C12 C15	D5
Exame de preguntas obxectivas	Resolución dunha proba test teórico-práctica sobre os coñecementos adquiridos na materia, mediante cuestionario de preguntas obxectivas.	30	B1 B2	C1 C2 C6 C7	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A Avaliación Continua (A.C.) será a considerada por defecto e levarase a cabo mediante a realización dun conxunto de probas na aula que se especificarán a continuación. O alumnado pode elixir alternativamente a Avaliación Global (A.G.), para cambiar a este tipo de avaliación o prazo estipulado polo centro será do 11 de setembro ao 11 de outubro de 2023.

O método de avaliación exposto no apartado anterior desta guía, denominado con `Avaliación`, é para a A.C.

AVALIACIÓN CONTINUA (A.C.): constará das seguintes probas: 1) Unha primeira proba con exercicios prácticos, valor 3 puntos (*). 2) Unha segunda proba práctica a solucionar nunha aula informática en folla de cálculo Excel no último GP da materia, valor 1 punto (*). 3) Unha terceira proba con exercicios prácticos, valor 3 puntos (*). 4) Un test de preguntas obxectivas teórico-práctico sobre todos os temas da materia que se realizará na data do exame final oficial de xaneiro, valor 3 puntos. Non se require nota mínima nas probas descritas. Considérase superada a materia en A.C. se o alumnado alcanza 5 puntos dos 10 totais que valen as distintas probas anteriormente especificadas. En caso contrario, a nota na acta de xaneiro será de suspenso (NP no seu caso). A nota obtida nas tres probas de A.C. realizadas entre setembro e decembro gárdanse para a convocatoria de xullo (probas sinaladas con (*)). A especificación do contido temático das probas de A.C. e as datas das mesmas incluíranse no cronograma das probas de A.C. que será publicado na web do centro.

As tres primeiras probas detalladas e sinaladas con (*) son de asistencia obrigatoria en A.C.; o alumnado que non se presente a estas tres probas nas datas previstas no cronograma das materias publicado na web do centro, implica que deixa de seguir a A.C. Por tanto, no momento que deixe de asistir a algunha das probas de A.C. obrigatorias xa non podería seguir presentándose ao resto das probas pendentes de celebrarse. O que si podería este alumnado, se así o considera, é presentarse á proba de `Avaliación Global (A.G.) de carácter final`, exame de avaliación sobre a totalidade da materia que leva a cabo nas datas das convocatorias oficiais de xaneiro/xullo aprobadas pola Xunta de Centro e publicadas na páxina web da FCETOU (exame de 10 puntos sobre a totalidade da materia).

Por outra banda, permítese ao alumnado renunciar á nota obtida durante o cuadrimestre na A.C. (nota total das tres probas realizadas entre setembro e decembro) e presentarse á proba de `Avaliación Global (A.G.) de carácter final` que, sobre a totalidade da materia (exame de 10 puntos) se leva a cabo na data da convocatoria oficial de xaneiro aprobada pola Xunta de Centro e publicada na páxina web da FCETOU. A nota para considerar na acta da convocatoria de xaneiro para o alumnado que se acolla a esta última opción será sempre a desta última proba. Se o alumnado non superase este exame de 10 puntos na convocatoria de xaneiro poderá volver presentarse na convocatoria oficial de xullo a un novo exame na mesma modalidade (é dicir, A.G., exame a 10 puntos sobre a totalidade da materia).

AVALIACIÓN GLOBAL (A.G.) de carácter final: nas datas das convocatorias oficiais de xaneiro e xullo aprobadas pola Xunta de Centro e publicadas na páxina web da FCETOU, aquel alumnado que non seguiu a A.C., que elixiu no prazo estipulado polo centro a A.G. ou que como xa se comentou decidise renunciar á nota que obtivo nas tres probas A.C., poderá realizar un exame sobre toda a materia (100% da materia, de valor 10 puntos). Este exame conterá unha parte cun test de preguntas obxectivas teórico-prácticas sobre todos os temas da materia (3 puntos) e outra parte con exercicios prácticos (7 puntos). Algúns ou todos estes exercicios prácticos desta segunda parte poderá pedirse que se desenvolvan/solucionen a través de folla de cálculo Excel nunha aula informática (informarase respecto diso ao alumnado a través da plataforma de teledocencia Moovi).

CONVOCATORIA DE FIN DE CARRERA: a proba desta convocatoria supoñerá o 100% da cualificación, valor 10 puntos e cuxo formato será similar ao proposto para a proba de `A.G. de carácter final` xa descrita.

Outras apreciacións:

-As especificidades da materia serán desenvolvidas e publicadas na plataforma de teledocencia Moovi. Neste sentido, todos

os comentarios realizados anteriormente sobre a avaliación da materia estarán detallados e colgados de forma permanente nun documento na plataforma de teledocencia Moovi para que o alumnado teña acceso aos mesmos de forma rápida, sinxela e directa durante o curso.

-As diferenzas entre sistemas de avaliación e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración e Dirección de Empresas na Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada centro, especialmente en canto ao tipo de grupos, e número medio de alumnado por grupo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Pisón Fernández, I., **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Pirámide, 2001

Calvo, A.; Parejo, J.A.; Rodríguez Saiz, L.; Cuervo, A. y Alcalde, E., **Manuel del Sistema Financiero Español. 27 edición**, Ariel, 2018

Bibliografía Complementaria

Suárez Suárez, A. S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, Pirámide, 2014

Menéndez Alonso, E. J., **Problemas y prácticas sobre mercados financieros**, Díez de Santos, 2004

Jiménez Caballero, J.L. Pérez López, C. y De la Torre Gallegos, A., **Dirección financiera de la empresa. Teoría y práctica**, Pirámide, 2011

López Lubián, F. y García Estévez, P., **Finanzas en el mundo corporativo. Un enfoque práctico.**, McGrawHill, 2005

Fernández Fernández, L. (coord.), **La práctica de finanzas de empresa**, Delta Publicaciones, 2007

León Delgado, P., **Financiación empresarial**, Pirámide, 2021

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Valoración de activos/O04G020V01604

Mercados financeiros/O04G020V01909

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Decisións de investimento/O04G020V01402

Outros comentarios

-Os temas teóricos e os boletíns de exercicios de cada tema poñeranse ao dispor do alumnado na plataforma de teledocencia Moovi. Os boletíns de exercicios iranse solucionando na aula.

-O horario e tipo de titorías atópase publicado tanto no perfil da docente na páxina web da FCETOU como no documento da presentación da materia que aparece colgado na plataforma de teledocencia Moovi.

-As datas e horarios das probas de A.G. (de primeira e segunda oportunidade) serán as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobadas pola Xunta de Facultade para o curso actual. Estas poden ser consultadas na páxina web da FCETOU no apartado de Docencia-Exames. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

-A materia de decisións de financiamento tamén se imparte no PCEO de ADE-Informática (6º curso-1º cuatrimestre) e no PCEO ADE-Dereito (5º curso-1º cuatrimestre).

-Recoméndase ao alumnado ter en conta o Título VII (Do uso de medios ilícitos), do Regulamento sobre a Avaliación, a cualificación e a calidade da docencia e do proceso de aprendizaxe do estudantado:

<https://secretaria.uvigo.gal/uv/web/normativa/public/normativa/documento/downloadbyhash/4904ced4d24eb81fe5715ddde2c48c59c0a7c4d624cd0e7491df7a753985ccfa>

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección comercial II				
Materia	Dirección comercial II			
Código	004G020V01502			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Araújo Vila, Noelia			
Profesorado	Araújo Vila, Noelia Pita Castelo, Jose			
Correo-e	naraujo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Dirección Comercial II ten coma finalidade continuar co desenrolo dos conceptos básicos de marketing vistos en Dirección Comercial I, neste caso, enfocándonos na parte máis operativa do marketing, e decir, na toma de decisións.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións

Resultados previstos na materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir coñecementos e dominio das ferramentas do programa de marketing da empresa	B1 B5 B13	
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de produto, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de precio, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de distribución, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar e por en funcionamento estratexias comerciais de comunicación, tanto individualmente coma en grupo	B1 B5 B9 B13	C14

Contidos		
Tema		
TEMA 1. Proposición de valor da empresa e a súa tanxibilización no mix de marketing.	1.1 O valor en Marketing 1.2 Marketing mix	
TEMA 2. A definición da oferta: produto e política de prezos.	2.1 Produto 2.2 Prezo	
TEMA 3. Diferenciación da empresa no mercado: distribución e comunicación política	3.1 Distribución 3.2 Comunicación	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	30	60
Estudo de casos	15	10	25
Presentación	1	1	2
Traballo tutelado	5	15	20
Exame de preguntas obxectivas	2	41	43

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición, por parte do profesor, dos contidos sobre a materia obxecto de estudo bases teóricas ou/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo, etc., e penetrarse en procedementos alternativos de solución.
Presentación	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e o grupo de estudantes, dun tema sobre os contidos da materia e/ou dos resultados dun traballo, un caso, un proxecto. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, resumos de lecturas, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma que inclúe a procura de información, lectura e manexo de bibliografía.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O alumnado poderá solicitar tutorías coa docente podendo así ser atendido de forma persoal para solucionar dúbidas da materia. Tamén vía online a través de correo electrónico. Non forma parte da avaliación.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos	Casos de estudo	10	B1 B5 B9 C14
Presentación	Presentacións en clase	20	B1 B5 B9 C14
Traballo tutelado	En GP	10	B1 B5 B13 C14
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse durante o curso 2 exames de elección múltiple, valendo cada un deles o 30% da nota.	60	B1 B5 B13 C14

Outros comentarios sobre a Avaliación

Superar a materia require satisfacer dúas condicións: (1) Obter unha puntuación mínima de 5 puntos no grupo das probas para avaliar e (2) Superar cada unha das partes. Os alumnos que non superen a parte práctica na avaliación continua e/ou decidan optar por seguir a non avaliación continua, deberán superar esta parte mediante un exame práctico nas convocatorias oficiais.

Como alternativa ao sistema de avaliación continua, os alumnos poderán optar por ser avaliados mediante un exame final que suporá o 100% da nota. Neste caso, deberán solicitar á docente da materia vía mail (naraujo@uvigo.es) o ser avaliados por esta vía e a renuncia a avaliación continua entre o 11 de setembro e o 11 de outubro de 2023.

A puntuación obtida pola participación, así como a realización e a entrega de todas aquelas tarefas que establece o profesor (casos, exercicios, supostos, exposicións, memorias, etc), mantense nas convocatorias de xuño e xullo do curso académico en vigor, pero non se garda para cursos sucesivos.

As datas e programas das probas da avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas da avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2023-24.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 2008,

Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de Marketing**, 2008,

Kotler, et al., **Principles of Marketing**, 2013,

Gonzalez Vazquez, E.; López Miguens, M.J.; y Otero Neira, C., **Manual Practico de Marketing**, 2014,

Recomendacións**Materias que se recomenda ter cursado previamente**

Dirección comercial I/O04G020V01403

Outros comentarios

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica				
Materia	Dirección estratéxica			
Código	004G020V01503			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego Inglés			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego			
Profesorado	Carlos Villamarín, Pablo de Rodríguez-Toubes Muñiz, Diego Vázquez Abad, Jesús			
Correo-e	drtoubes@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	O obxectivo fundamental da Dirección Estratéxica é a descrición do proceso estratéxico nas empresas, tanto de análise como de deseño e implantación estratéxica. Capacitarase ao alumno para identificar e analizar os factores relevantes con vistas ao establecemento de estratexias en empresas e institucións que lles permitan ser competitivos no mercado. O alumno deberá ser capaz de deseñar un plan estratéxico adecuado para responder aos retos da contorna e cumprir os obxectivos da empresa. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ó profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Identificar os valores, recursos e capacidades da empresa que permitan a creación de vantaxes sustentables para os stakeholders	B1	C1
	B14	C3
		C5

Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna externa para a toma de decisións nun sector específico	B1	C5 C11 C12 C13	
Formular as estratexias competitivas máis adecuadas para responder os retos da contorna no ámbito dunha empresa e tendo en conta a Responsabilidade social corporativa		C3 C11	D4 D5
Describir as estratexias de desenvolvemento dunha empresa e os métodos empregados	B1 B13 B14	C11	
Integrar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións personáis dun equipo de traballo na realización dun proxecto común	B1 B2 B5 B8 B9 B13	C1 C3 C5 C13	D1 D2 D3
Os estudantes serán capaces de diseñar nun equipo de traballo a estratexia competitiva e corporativa dunha empresa concreta	B5 B8 B9 B10 B11	C1 C11 C12	D1 D5

Contidos

Tema

1. Fundamentos de Dirección estratéxica	Conceptos básicos A creación de valor Misión e obxectivos empresariais Responsabilidade social corporativa
2. A contorna xeral da empresa	Análise da contorna xeral Técnicas de análises da contorna xeral
3. Contorna específica da empresa	A contorna competitivo Modelo das 5 forzas Grupos estratéxicos
4. Análise interna da empresa	Técnicas para o diagnóstico Análise de recursos e capacidades
5. Estratexias e vantaxes competitivas	Vantaxes competitivas genéricas Creación e mantemento da vantaxe competitiva
6. Estratexias corporativas: Direccións e métodos de desenvolvemento	Estratexias de expansión Estratexias de diversificación
7. A implementación da estratexia	Avaliación e control Cultura organizativa

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	22.5	22.5	45
Aprendizaxe baseado en proxectos	5	20	25
Flipped Learning	22.5	25.5	48
Exame de preguntas obxectivas	2	15	17
Estudo de casos	1	3	4
Traballo	1	10	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Estudo de casos	Presentación de casos para a súa análise e discusión en clase nos grupos medianos. Avaliación continua: mínimo de asistencia obrigatoria do 80% Avaliación global: asistencia non obrigatoria
Aprendizaxe baseado en proxectos	Realización dun proxecto nas clases dos grupos pequenos. Avaliación continua: mínimo de asistencia obrigatoria do 80% Avaliación global: asistencia non obrigatoria
Flipped Learning	Algunhas actividades de aprendizaxe realízanse fora da aula, e coa presenza do docente se facilitará e potenciará outros procesos de adquisición e práctica de coñecementos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Estudo de casos	Tempo reservado para orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas dos alumnos durante a realización das actividades propostas. As titorías poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, Despacho virtual, videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Tempo reservado para orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas dos alumnos durante a realización das actividades propostas. As titorías poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, Despacho virtual, videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.
Flipped Learning	Tempo reservado para orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas dos alumnos durante a realización das actividades propostas. As titorías poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, Despacho virtual, videoconferencia) baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos/as seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades	40	B1 B5 B13	C1 C3 C5 C12	D1
Estudo de casos	O alumno/a debe realizar casos en prácticas de laboratorio coa finalidade de interpretalos, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticar, xerar hipóteses, e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	40	B1 B2 B9 B10	C11 C12 C13	
Traballo	Proxecto elaborado sobre un tema e debe redactarse seguindo unhas normas establecidas.	20	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11	C11 C12 C13	D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

Proba 1: Estudo de casos. **Descrición:** se irá cualificando ao longo do curso os traballos, exercicios e prácticas entregados en prazo a través da plataforma Moovi. Realización nos grupos medianos. **Cualificación:** 40% da nota da materia

Proba 2: Traballo/proxecto. **Descrición:** Realización dun proxecto sobre un tema. Se cualificará o traballo desenvolvido ao longo do curso e a entrega final coa presentación. Realización nos grupos pequenos. **Cualificación:** 20% da nota da materia.

Proba 3: Exame de preguntas obxectivas. **Descrición:** Proba que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos, etc.).

Cualificación: 40% da nota da materia.

Poderá valorarse adicionalmente calquera contribución realizada polo alumnado.

Para superar a materia o alumnado **deberá alcanzar como mínimo un 3.5 en cada parte o proba avaliada** e polo menos un 5 (sobre 10) na nota global. Se non se aproba a materia por non alcanzar o mínimo nalguna proba ou parte, e a puntuación total é igual ou superior a 4.5, a cualificación en actas será 4.5.

AVALIACIÓN GLOBAL

Para o alumnado que opte pola avaliación global, a materia avaliarase cun exame teórico-práctico que supoñerá o 100% da nota da materia. A parte teórica consistirá nun exame de cuestións obxectivas (50% da cualificación total) e aparte práctica en resolución e cuestións prácticas (50% da cualificación total).

Para aprobar a materia, o alumnado non poderá ter menos dun 3.5 sobre 10 en cada unha das partes da proba (teórica e práctica) e polo menos un 5 (sobre 10) na nota global.

AVALIACIÓN 2ª EDICIÓN DE ACTAS

O alumnado de avaliación continua conserva a nota obtida nas probas 1 e 2 (estudo de casos e proxecto) sempre que non

sexan inferiores 3.5 (se fosen inferiores o alumnado terá a oportunidade de presentar traballos extra para alcanzar o aprobado) e pode realizar unicamente a proba 3 (exame). Para superar a materia é necesario alcanzar un mínimo de 3.5 en cada unha das probas para que fagan mediae polo menos un 5 (sobre 10) na nota global.

A o alumnado de avaliación global aplicaráselle o mesmo sistema de avaliación que se aplicou na 1ª edición de actas.

OUTROS AVISOS SOBRE A AVALIACIÓN

O alumnado matriculado manifestará formalmente a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. En todo caso, aínda que non exista manifestación formal, considerarase que o alumno/a opta polo sistema de avaliación continua coa entrega da primeira práctica correspondente á proba 1 (estudo de casos). Seguindo a normativa aprobada pola facultade, o prazo para mudar ao sistema de avaliación global será ata o 11 de outubro.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A., **La dirección estratégica en la empresa. Teoría y aplicaciones**, 5ª, Civitas, 2015

Johnson, G.; Whittington, R. et. al., **Exploring Strategy: Text and Cases**, 11th, Pearson Education, 2017

Bibliografía Complementaria

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A., **Fundamentals of Strategic management**, 1st, Civitas, 2013

Johnson, G., Scholes, K. y Whittington, R., **Fundamentos de Estrategia**, 1ª, Pearson Educación, 2010

Grant, Robert, **Dirección Estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones**, 1ª, Civitas-Thomson Reuters, 2014

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección estratéxica internacional/O04G020V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Dirección comercial I/O04G020V01403

Dirección de operacións/O04G020V01302

Dirección de recursos humanos/O04G020V01303

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. A comunicación realizarase a través de Moovi.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa I				
Materia	Réxime fiscal da empresa I			
Código	004G020V01504			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Vaquero García, Alberto			
Profesorado	Lago Peñas, Santiago Molina Abrales, Antonio Vaquero García, Alberto			
Correo-e	vaquero@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	RFE I é unha asignatura que ten como obxectivo introducir ós alumnos no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos máis importantes: o IRPF e o Imposto de Sociedades. Esta materia tamén se imparte no PCEO ADE-Dereito e ADE-Enxeñería Informática			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade nas decisións económicas	A2 B13 C4 D1
Desenvolver habilidades de procura, uso e comprensión da normativa tributaria vixente	B1 B3 B10 C16
Entender os efectos da tributación sobre as distintas fontes de renda: traballo, capital, actividades económicas e alteracións patrimoniais	A2 B1 B13 D1
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso	B1 B5 B10 C8

Contidos	
Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	
Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal	O papel dos Impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	

Parte II: O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte e unidade familiar, rentas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Introducción ó IRPF	
Tema 4: Rendas das Persoas Físicas	Rendimentos do Traballo, Rendimentos do Capital, Gañancias e Perdas Patrimoniais
Tema 5: Rendas de Empresarios e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rentas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deduccions.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte, Resultado Contable e Base Imponible.
Tema 7: Introducción ó IS.	Período impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 8: Operacións determinantes da Base Imponible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais
Tema 9: Liquidación do IS	Proceso liquidatorio. Cuota Integra. Deduccions

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Lección maxistral	22	22	44
Estudo de casos	17.5	17	34.5
Prácticas con apoio das TIC	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Exame de preguntas de desenvolvemento	5	31	36

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Lección maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións máis relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de forma autónoma os contidos expostos.
Estudo de casos	Realizaranse sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario.
Prácticas con apoio das TIC	As sesións prácticas en aula informática faranse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento os alumnos disporán previamente do enunciado do caso na Plataforma Moovi.
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada semana, despois da sesión maxistral, abrirase un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na Plataforma Moovi, relativo aos contidos desenvolto na sesión maxistral e na práctica. Trátase de actividades que posibilitan o seguimento e avaliación do alumnado, que deberá responder nos prazos sinalados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Farase un seguimento individualizado dos resultados acadados e das dúbidas surxidas nos estudos de caso. A resolución de dúbidas realizarase preferentemente na modalidade presencial. De concurrir circunstancias extraordinarias as sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos no Despacho Virtual baixo a modalidade de concertación previa. De selo caso, estas titorías tamén poderán ser colectivas sobre temas específicos.
Prácticas con apoio das TIC	Os/as alumnos/as resolverán de xeito individualizado casos prácticos nas aulas de informática empregando ferramentas informáticas

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Estudo de casos	Durante as prácticas de laboratorio, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular. Ademais, cada profesor establecerá ó comenzo do curso un horario para titorías individuais ó que o alumno pode acudir para resolveren cualquera tipo de dúbida referente á materia.	0	A2	B1	C8	D1
Resolución de problemas de forma autónoma	En Avaliación Continua avaliarase e puntuarase a resolución dos test propostos despois de cada tema. En Avaliación Continua este apartado de traballo persoal puntuarase sobre un máximo global de 3 puntos (30%). Será requisito necesario para obter puntuación neste apartado que o estudante entregue a propostas de solución dos estudos de caso.	30	A2	B10 B13	C8	
Exame de preguntas de desenvolvemento	En Avaliación Continua ó remate das partes II e III do programa da materia, en dúas sesións presenciais, proporase un caso que o alumnado deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos e capacidade de argumentación e xustificación das decisións adoptadas. A proba relativa ó IRPF puntuarase cun máximo de 4 puntos (40%) e a relativa ó IS cun máximo de 3 puntos (30%)	70	A2	B10 B13	C8	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Convocatoria ordinaria

Nesta asignatura realizarase unha avaliación continua do traballo realizado polo estudante, que será o sistema de avaliación preferente.

Para superala asignatura por Avaliación Continua deben cumprirse dúas condicións:

1. Acadar alomenos un 25% da nota en cada un dos tres apartados puntuables (proba IRPF, proba IS, tests).
2. Obter alomenos 5 puntos na suma destes tres apartados puntuables (probos IRPF e IS, tests).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas (IRPF e IS) suporá que o estudante deixa de ser avaliado en Avaliación Continua. Tamén se sairá da Avaliación Continua se non se acada alomenos un 25% da nota máxima en cada un dos tres ítems avaliados (proba IRPF, proba IS, tests).

A nota final por Avaliación Continua será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento. Aqueles estudantes que se queden fora da Avaliación Continua terán a opción de presentarse á proba de Avaliación Global na convocatoria oficial. Esta proba de Avaliación Global consistirá na realización de dous estudos de caso completos, un de IRPF e outro de IS. A proba Avaliación Global suporá o 100% da cualificación e non terá en conta os puntos obtidos en Avaliación Continua.

A elección da modalidade de avaliación global correspóndelle a cada estudante, que poderá levala a cabo ata o 11 de outubro inclusive.

Convocatoria extraordinaria

A convocatoria extraordinaria consistirá nun examen final. Este examen valerá o 100% da nota.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2023-2024. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

BOE, **Normativa do IRPF**, Última edición

BOE, **Normativa do Imposto de Sociedades**, Última edición

AEAT, **Manual práctico do IRPF**, Última edición

AEAT, **Manual práctico do Imposto de Sociedades**, Última edición

Centro de Estudios Financieros, **Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Casos Prácticos**, Última edición

Centro de Estudios Financieros, **Impuesto sobre Sociedades. Casos prácticos**, Última edición

Moreno Moreno, Mª Carmen e Paredes Gómez, Raquel, **Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios resueltos**, Civitas, Última edición

Bibliografía Complementaria

Díaz Arias, José Manuel, **Ley comentada del Impuesto sobre Sociedades. Concordada, jurisprudencia, consultas tributarias y doctrina**, Deusto, Última edición

Pla Vall, Ángeles e Salvador Cifre, Concha, **Impuesto sobre Sociedades. Régimen General y empresas de reducida dimensión**, Tirant lo Blanch, Última edición

Francis Lebrebve, **Memento fiscal**, Francis Lefebvre, Última edición

Agencia Tritutaria, **Página web**,

Instituto de Estudios Fiscales, **Página web**,

Instituto Nacional de Estadística, **Página web**,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Teoría da organización				
Materia	Teoría da organización			
Código	004G020V01505			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Sánchez Sellero, Francisco Javier			
Profesorado	Sánchez Sellero, Francisco Javier			
Correo-e	javiss@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
Descrición xeral	O alumno debe adquirir a través de esta materia coñecementos e competencias relativas a cómo funcionan as organizacións, cómo toman decisións, desenrollan estratexias, estruturase a sí mesmas para a consecución dos obxetivos, así como as relacións de poder que rodean e impregnan as organizacións e o modo en que as sociedades interactúan cas súas organizacións. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo

Resultados previstos na materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna a nivel organizativo	B9 C1 D2
	B12 C3 D3
	B13 C5
	B14 C6
Describir as principais estruturas organizativas, coñecendo as súas vantaxes e inconvenientes, así como o tipo de empresa que as utiliza	B1 D2
	B2 D3
	B4
	B14

Formular as relacións entre goberno corporativo, control, influencia e cultura organizativa	B1 B2 B4 B5 B14		D2
Aplicar os procedementos de análises e coñecementos á resolución de problemas/cuestiones organizativas concretas	B1 B2	C1 C3 C5	D2
Identificar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común.	B1 B2 B4 B5 B9 B14	C3	D2
Coñecer os fundamentos da Teoría da Organización para poder aplicalos na creación da estrutura organizativa da empresa	B1 B2 B4 B12 B13 B14		D1 D2 D3 D4

Contidos

Tema

CAPÍTULO I: FUNDAMENTOS DE TEORÍA DA ORGANIZACIÓN	.
CAPÍTULO II: O CONTEXTO DAS ORGANIZACIÓNS	.
CAPÍTULO III: ARQUITECTURA ORGANIZATIVA	.
CAPÍTULO IV: COMPORTAMENTO,GOBERNO, CONTROL, INFLUENCIA E CULTURA ORGANIZATIVA	.
CAPÍTULO V: DESENVOLVEMENTO ORGANIZACIONAL	.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	23	51
Resolución de problemas	15	15	30
Presentación	2	4	6
Seminario	2.5	5	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	31	33
Traballo	0.5	17	17.5
Cartafol/dossier	0	5	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballos por parte do alumno tanto de maneira individual como en grupo baixo a proposta, orientación e supervisión do profesor.
Presentación	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Traballarase en grupo.
Seminario	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Tutorías en grupo reducido. Reunións do alumno co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesor sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a comprensión da materia.	25	B1 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	
Presentación	Exposición oral por parte do alumnado dun traballo en Grupo, sobre Empresas de libre elección (con apoio dun informe escrito).	10	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D2 D3
Seminario	Avaliación de Informe Final Escrito sobre organización dunha empresa elixida por grupos de Traballo. Terase en conta a capacidade de entendimento, de relación entre conceptos de aplicación a distintas situacións e continxencias, por parte do estudantado.	15	B1 B2	C3 C5	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumno sobre a materia. A resposta debe ser breve, mesmo tipo test.	40	B1 B2 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D3
Traballo	Realización por parte do alumno de informes ou resumos sobre Xornadas, Conferencias ou Presentacións de Empresas na Facultade	10	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que escollan o sistema de avaliación non continua, deberán comunicalo formalmente no primeiro mes de docencia, poderán presentarse a un exame coa totalidade da materia, puidendo obter o 100% da nota final.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

As probas de avaliación se prevén para unha modalidade presencial.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Argyris, C., **On organizational learnig**, 1994,

Hodge, B.J., et al, **Teoría de la organización, un enfoque estratéxico**, 1998,

Hodge, B. J., & Anthony, W. P., **Organization Theory: A Strategic Approach**, 1992,

Bibliografía Complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise contable				
Materia	Análise contable			
Código	004G020V01601			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Profesorado	Bazarra Agulla, Xoan Manuel Legaspi Díaz, Mónica Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Correo-e	biglieri@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia Análise Contable, estrutúrase en dous partes. Na primeira parte, abórdase a elaboración dos Estados Contables regulados pola lexislación mercantil actual. En dita parte destínanse diferentes capítulos ao estudo do Balance de Situación, Conta de Resultados, Estado de Cambios no Patrimonio Neto, e Estado de Fluxos de Efectivo. Na segunda parte, estúdase a análise e interpretación da información contable, nas súas diferentes vertentes: liquidez, solvencia, garantía, rendemento, rendibilidade, risco e endebedamento fundamentalmente. O obxectivo fundamental da materia consiste na adquisición dos coñecementos necesarios, tanto teóricos como prácticos para elaborar unha memoria, así como para a análise económica-financeiro da mesma, ao obxecto de poder tomar as decisións oportunas que permitan asegurar a supervivencia e o crecemento da empresa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Capacidade para avaliar e analizar a situación económico financeira das sociedades mercantís	B2	C4	D1
	B3	C6	D3
	B4		D4
	B5		D5

Contidos

Tema	
1. Introducción aos obxectivos e características da información:	A Análise Financeira: Introducción A Información Económico-Financeira Fundamentos Obxectivos

2. Introducción aos fundamentos e obxectivos de análises da información financeira. Información financeira obrigatoria: requisitos legais.	Os estados financeiros: introdución Balance Resultados Estado de Cambios no Patrimonio Neto Estado de Fluxos de Tesouraría Memoria A opinión de Auditoría O informe de Auditoría
3. Instrumentos, técnicas e aplicabilidade da análise.	A Análise Económica Financeiro: introdución Introdución Instrumentos e Técnicas de análises Cálculo e avaliación da rendibilidade
4. Grupos empresariais: formulación e análise da información consolidada.	Consolidación de estados financeiros: Introdución O Control societario Os procedementos de Consolidación
5. A avaliación de créditos: repercusións nos mercados financeiros.	Introdución A eficiencia dos Mercados Financeiros A incidencia da información financeira nos Mercados Financeiros
6. A predición de fracaso empresarial.	Cálculo e avaliación do risco Predición da insolvencia empresarial Detección de prácticas de Distorsión da Información Financeira Cualificación de Títulos
7. O goberno corporativo	Introdución A Responsabilidade Social Corporativa

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos	0	12	12
Resolución de problemas de forma autónoma	0	50	50
Lección maxistral	22.8	38	60.8
Seminario	21	9	30
Resolución de problemas	25	45	70
Exame de preguntas obxectivas	2.2	0	2.2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Estudo de casos	Estudos e análises de casos reais
Resolución de problemas de forma autónoma	O estudante traballa aplicando os contidos teóricos ao problema exposto
Lección maxistral	Exposición na aula por parte do profesor dos contidos mais relevantes, a partir da base de material docente posto a disposición dos alumnos en plataforma e bibliografía indicada.
Seminario	Control do proceso de aprendizaxe dos alumnos e evolución do coñecemento en grupos reducidos a partir de actividades propostas polo profesor e a súa resolución e interacción cos alumnos. Posibilidade de avaliación de coñecementos e habilidades.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios prácticos en grupo de laboratorio reducido como complemento da explicación teórica dos contidos da materia. Resolución conxunta cos alumnos e atención personalizada do docente. Resolución de dúbidas aos alumnos e consideración, cando cumpra, de ferramentas informáticas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Aclaracións respecto dos temas expostos na aula
Resolución de problemas	Explicacións de dúbidas sobre a resolución de problemas

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Seminario	Evidencias de aprendizaxe a través dun conxunto de actividades propostas ao alumno para consolidar o seu proceso de aprendizaxe durante o curso académico e avaliadas en grupo reducido con carácter voluntario. Avaliación de habilidades de traballo en grupo e adaptación a contornas de traballo con especial énfasis no comportamento social	30	B3 B4 B5	D1 D3
Resolución de problemas	Probas de resposta curta tipo test explicando a resposta de desenvolvemento. Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias da materia.	40	B2	C6 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Probas de resposta curta ou tipo test para avaliar os coñecementos teóricos	30	B2	C6 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O sistema de avaliación nas convocatorias ORDINARIA e EXTRAORDINARIA consta de dúas alternativas:

1. AVALIACIÓN CONTINUA: Son probas de avaliación continua que requiren a presenza do alumno na aula. Todos os estudantes serán considerados en AVALIACIÓN CONTINUA salvo que soliciten a AVALIACIÓN GLOBAL entre o 29 de xaneiro e 29 de febreiro.

2. AVALIACIÓN GLOBAL: resolución dunha proba presencial escrita, ao final do cuadrimestre, sobre o coñecemento de todos os contidos da materia, habilidades prácticas e adaptación a novas situacións.

No caso de non presentarse AVALIACIÓN GLOBAL, a nota que aparecerá na acta será a suma das probas de avaliación continua realizadas.

O conxunto de actividades formativas non presenciais só se avalían nas convocatorias correspondentes ao curso académico no que se desenvolven.

As datas e horarios das probas de AVALIACIÓN das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2022-2023 e presente na páxina web.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Omeñaca García, J., **Contabilidad Genera**, Deusto, 2008

Crespo Miguel Angel, **Información Financiera y análisis de estados financieros**, 3ª Edición,

Bibliografía Complementaria

Wanden.Berghe Lozano, J.L., Bañón, C., Beñtrán, E., García, M., Gonzálvez, J., Rodríguez, L., Ruiz M, **Contabilidad Financiera**, Pirámide, 2008

G., Llul,, **Contabilidad Financiera, El modelo contable básico. Teoría y supuestos**, Pirámide, 2008

Mallo, C. and Pulido, A., **Contabilidad Financiera. Un enfoque actual**, Paraninfo, 2008

BOE, **Ley de reforma y adaptación de la legislación mercantil en materia contable para su armonización int, LEY 16/2007, de 4 de julio.**, LEY 16/2007, de 4 de julio. , BOE número 160 de 5/7/2007, 2007

BOE, **Real Decreto 1514/2007 de 16 de noviembre por el que se aprueba el Plan general de Contabilidad**, BOE núm 278, de 20 de novimbre de 2007, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Planificación financeira/O04G020V01702

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Contabilidade de custos/O04G020V01602

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/O04G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/O04G020V01301

Outros comentarios

Para cursar esta materia é preciso ter coñecementos avanzados de contabilidade, que se adquiren nas materias de contabilidade financeira, polo que é conveniente cursar e superado previamente as materias anteriormente indicadas.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contabilidad de costes				
Materia	Contabilidad de costes			
Código	004G020V01602			
Titulación	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castellano Gallego Inglés			
Departamento	Economía financiera y contabilidad			
Coordinador/a	González Sánchez, María Beatriz			
Profesorado	González Sánchez, María Beatriz López-Valeiras Sampedro, Ernesto Regueiro Vázquez, Juan José			
Correo-e	bgonzale@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Esta asignatura tiene como objeto básico el tratamiento de la información para la valoración de las existencias, la planificación y el control de la actividad de las organizaciones y la información contable para el proceso de toma de decisiones. La materia está orientada básicamente sobre empresas industriales, en su ámbito interno, con él análisis del proceso productivo de la empresa.			

Resultados de Formación y Aprendizaje	
Código	
B1	Capacidad de análisis y síntesis
B2	Pensamiento crítico y autocrítico
B3	Habilidades relacionadas con el uso de aplicaciones informáticas utilizadas en la gestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral y escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet y, manejo de herramientas multimedia para la comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez en su entorno incluyendo competencias interpersonales de escucha activa, negociación, persuasión y presentación
C1	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Las interrelaciones existentes entre los distintos subsistemas que conforman el sistema empresarial
C3	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Los aspectos internos, funciones y procesos de las organizaciones incluyendo su naturaleza, estructura, gobierno, operativa y dirección
C5	Poseer y comprender conocimientos acerca de: La relación entre la empresa y su entorno evaluando su repercusión en la estrategia, comportamiento, gestión y sostenibilidad empresarial
C6	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Los distintos procesos, procedimientos y prácticas de gestión empresarial
C7	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Las principales técnicas instrumentales aplicadas al ámbito empresarial
C8	Aplicar los conocimientos adquiridos a futuras situaciones profesionales y desarrollar competencias relacionadas con la elaboración y defensa de argumentos y resolución de problemas dentro de su área de estudio
C9	Identificar la generalidad de los problemas económicos que se plantean en las empresas, y saber utilizar los principales instrumentos existentes para su resolución
C10	Valorar a partir de los registros relevantes de información la situación y previsible evolución de una empresa
C11	Tomar decisiones estratégicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariales
C12	Solucionar de manera efectiva problemas y tomar decisiones utilizando métodos cuantitativos y cualitativos apropiados, incluyendo entre ellos la identificación, formulación y solución de los problemas empresariales
C13	Movilidad y adaptabilidad a entornos y situaciones diferentes
C14	Elaborar los planes y políticas en las diferentes áreas funcionales de las organizaciones
C15	Tener la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
C16	Habilidades en la búsqueda, identificación e interpretación de fuentes de información económica relevante

Resultados previstos en la materia	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Identificar las características de los ámbitos interno y externo de la empresa, así como de los modelos contables relacionados con los mismos.	B1 B2 B8	C1 C3 C5 C6 C10 C13 C14 C15 C16
Reconocer a los usuarios de la información y sus particulares necesidades informativas.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C6 C7 C8 C9 C10 C13 C15 C16
Aplicar modelos contables de costes sobre la base de la realidad empresarial a analizar.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C12 C13 C14
Aplicar técnicas presupuestarias para la planificación de la actividad de la empresa	B1 B2 B3 B5 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Construir un sistema de información para la toma de decisiones.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Contenidos

Tema

1. Introducción al coste. Conceptos básicos	-
2. El comportamiento de los costes	-
3. El coste de los materiales	-
4. El coste de personal	-
5. Los costes indirectos de producción	-
6. El coste de oportunidad de los recursos financieros. Los costes del periodo	-

7. La producción múltiple: Producción común y producción conjunta	-
8. Los costes por órdenes de trabajo o pedido	-
9. Los costes por procesos	-
10. Sistema de costes basado en las actividades (ABC)	-
11. El sistema de costes variables	-
12. Los costes predeterminados. Presupuestos y estándares	-
13. Toma de decisiones	-

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección magistral	37	60	97
Resolución de problemas	38	66	104
Resolución de problemas y/o ejercicios	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxías	
	Descrición
Lección magistral	Exposición en el aula, por parte del docente, de los contenidos más relevantes y de mayor dificultad conceptual.
Resolución de problemas	Propuesta de ejercicios teórico prácticos a resolver por el alumno

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Propuesta de ejercicios teórico prácticos a resolver por el alumno

Evaluación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Lección magistral	Evidencias del aprendizaje teórico a través de la realización de algunas actividades en el aula.	20	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Resolución de problemas	Evidencias del aprendizaje práctico a través de la resolución de las cuestiones que se proponen al alumno durante el curso, para consolidar su proceso de aprendizaje en la materia.	40	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Resolución de problemas y/o ejercicios	Resolución de una prueba escrita presencial, al final del cuatrimestre, sobre la adquisición de competencias. Se exige un nivel mínimo en teoría y en práctica de dicha prueba para superar la convocatoria.	40	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
--	--	----	----------------------------------	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

La evaluación puede ser continua o global. Si no se comunica expresamente la renuncia a la evaluación continua antes del 29 de enero, se entiende que la evaluación continua es el sistema seleccionado para ser evaluado.

Varias pruebas de carácter teórico - práctico se llevarán a cabo a lo largo del cuatrimestre hasta alcanzar o 60 % del total a evaluar. El examen final supondrá el 40% restante.

Los alumnos que opten por la evaluación global realizarán un único examen teórico-práctico que supondrá el 100% de la evaluación.

Las normas de evaluación son las mismas para la primera que para segunda oportunidad.

Esta guía es orientativa y podrá ser modificada a lo largo del curso en caso de que se considere necesario.

Las fechas y horarios de las pruebas de evaluación de las distintas convocatorias se especifican en el calendario de pruebas de evaluación aprobado por la Xunta de Centro para el presente curso

Fuentes de información

Bibliografía Básica

DRURY, COLIN, **Management and Cost Accounting**, 9th, International Thomson Business Press, 2015
HORNGREN, CH.; FOSTER, G.; DATAR, S., **Cost Accounting: a managerial emphasis**, 15th, Pearson, 2015
AECA, **Principios de Contabilidad de Gestión**, Varios

Bibliografía Complementaria

RIPOLL, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**, Profit, 2011
Mallo, C.; Kaplan, R.; Meljem, S; Giménez, C., **Contabilidad de Costos y Estratégica de Gestión**,
Fullana Belda, C.; Paredes Ortega, J.L., **Manual de Contabilidad de costes**,
Azparren Pérez, M.R., **Manual de contabilidad de costes**,
Alvarez-Dardet Espejo, M.C.; Gutiérrez Alonso, F., **Contabilidad de gestión. Cálculo de costes**,
Blanco Dopico, M. I., **Contabilidad de Costes. Análisis y Control**,
Mallo, C.; Rocafort, A., **Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Contabilidad de gestión y de costes**,

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Auditoría/O04G020V01901

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Contabilidad financiera II/O04G020V01401
Empresa: Contabilidad financiera I/O04G020V01301

Outros comentarios

Las fechas y horarios de las pruebas de evaluación de las distintas convocatorias son las que se especifican en el calendario de las pruebas de evaluación aprobado por la Junta de Centro para el presente curso académico.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Dirección estratéxica internacional**

Materia	Dirección estratéxica internacional			
Código	O04G020V01603			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Vázquez Abad, Jesús			
Profesorado	Vázquez Abad, Jesús			
Correo-e	jabad@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Nestes últimos anos as empresas tiveron que transformarse a fin de adaptarse aos cambios imperantes (novas tecnoloxías, comunicacións, mercados, comercio, formas de traballo, fontes de financiamento, protección do medio ambiente, etc.) que aceleraron o proceso de globalización do sistema económico mundial. Todo iso está a orixinar importantes consecuencias para a actividade das empresas, que ven obrigadas, cada vez máis, a actuar nos mercados internacionais. Por iso, é preciso estudar e coñecer os factores que conducen á globalización dos negocios e, sobre todo, as estratexias de desenvolvemento máis adecuadas para facer fronte a esta nova realidade. Entender e elixir a estratexia de entrada nos mercados exteriores conforme á identificación do distintos risco aos que se expón, coñecer a localización das actividades da cadea de valor, comprender as estratexias de comercialización dos produtos ou servizos, analizar o risco (país, político, económico, financeiro, administrativo,...) asociado á elección do país máis idóneo, así como a xestión da distancia cultural entre países, son algúns dos obxectivos desta materia. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliografías para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Distinguir as principais causas da aceleración internacionalizadora das empresas iniciada no século XX.	B1 B2 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Identificar algunhas da estrutura organizativas máis frecuentes no terreo dos negocios internacionais.	B1 B13	C3	D1 D5
Distinguir os factores relevantes que afectan á estratexia competitiva das empresas nos mercados internacionais.	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Avaliar as distintas alternativas de entrada nos mercados exteriores: exportacións, acordos de cooperación e investimento directo.	B1 B10	C5 C11	D1 D5
Sintetizar as peculiaridades específicas a ter en conta na dirección estratéxica dunha empresa multinacional.	B1 B10 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Demostrar o manexo dos conceptos teóricos adecuados para resolver e interpretar determinados problemas relacionados coa dirección de empresas internacionalizadas.	B1 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5

Contidos

Tema

TEMA 1: TEORÍA DO COMERCIO INTERNACIONAL

TEMA 2: XENÉSIS DA ACELERACIÓN INTERNACIONAL

TEMA 3: O PROCESO BÁSICO DE INTERNACIONALIZACIÓN

TEMA 4: O PROCESO DE EXPORTACIÓN

TEMA 5: EXPORTACIÓN: PRODUCTIVIDADE EMPRESARIAL VESUS PRODUCTIVIDADE NACIONAL

TEMA 6: SUBCONTRATACIÓN

TEMA 7: ALIANZAS ESTRATÉXICAS

TEMA 8: ESTRATEXIAS BÁSICAS DE MULTINACIONALIZACIÓN

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	20	5	25
Estudo de casos	22.5	35	57.5
Traballo tutelado	4	15	19
Exame de preguntas obxectivas	1.5	35	36.5
Presentación	1	10	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Lección maxistral	Exposición dos contidos básicos para o desenvolvemento e aprendizaxe da materia
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución. Realizarase durante as clases dos grupos medianos.
Traballo tutelado	O/a estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Parte do traballo realizarase durante as clases dos grupos pequenos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Atención das consultas do alumnado relacionadas co traballo a realizar nos grupos pequenos. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e en horario de titorías). Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, ...), baixo a modalidade de concertación previa.
Estudo de casos	Atención das consultas do alumnado relacionadas cos casos a resolver nos grupos medianos. Desenvolverase de forma presencial (directamente na aula e en horario de titorías). Tamén poderá realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, despacho virtual, videoconferencia, ...), baixo a modalidade de concertación previa.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos	Entregas dos casos estudados e resoltos nas sesións dos grupos medianos.	40	B1 B2 B5 B8 B9 B14	C5 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Exame de preguntas obxectivas	Proba para avaliar a adquisición e comprensión dos contidos da materia. Esta avaliación poderá consistir en cuestións tipo test, preguntas teóricas e/ou preguntas de razoamento. Para dar por superado o exame, o alumno deberá obter unha cualificación mínima de 5 sobre 10 en cada un dos apartados do mesmo.	40	B1 B2 B10 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e os seus compañeiros dos resultados do traballo tutelado.	20	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de Avaliación Continua (AC), ou alternativamente optar por unha proba de Avaliación Global (AG). A avaliación por defecto é a AC. O alumnado poderá elixir AG segundo o procedemento e o prazo establecido polo centro. A elección de AG supón a renuncia ao dereito de seguir avaliándose mediante as actividades de AC que resten e á cualificación obtida ata ese momento en calquera das probas que xa tiveron lugar.

AC. En caso de non renunciar á avaliación continua:

O conxunto de criterios da avaliación arriba exposto constitúe o sistema de avaliación continua na primeira oportunidade. É necesario alcanzar un mínimo de 4 (sobre 10) en cada proba para poder compensala e superar a materia.

Podrá valorarse adicionalmente calquera contribución realizada polos alumnos nas sesións presenciais.

AG en primeira oportunidade

O alumno que non siga o procedemento de avaliación continua deberá realizar un exame final, con parte teórica e parte práctica, que supondrá o 100% da nota. A parte teórica consistirá nun exame de preguntas obxectivas (tipo test e de desenvolvemento) e a parte práctica na resolución de casos e/ou preguntas prácticas. É necesario alcanzar un mínimo de 4 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia. Mediante este exame, se evaluarán todas as competencias da materia.

Segunda oportunidade: os alumnos que non superen a materia na primeira oportunidade, teñen dúas opcións:

- Realizar un exame con parte teórica e parte práctica, que supondrá o 100% da nota. A parte teórica consistirá nun exame de preguntas obxectivas (tipo test e de desenvolvemento) e a parte práctica na resolución de casos e/ou preguntas prácticas. É necesario alcanzar un mínimo de 4 (sobre 10) en cada parte para poder compensala e superar a materia. Mediante este exame, se evaluarán todas as competencias da materia.

- Conservar a nota obtida na Presentación (20%) e no Estudo de casos (40%), sempre que sexan superiores a 4 (sobre 10), e realizar únicamente o Exame de preguntas obxectivas (40%). É necesario alcanzar un mínimo de 4 (sobre 10) nesta proba para poder compensala e superar a materia.

Si en calquera das dúas oportunidades non se aproba a materia por non alcanzar o mínimo nalguna proba ou parte, e a puntuación total é igual ou superior a 4.5 (sobre 10), a calificación en actas será 4.5 (sobre 10).

A concreción das actividades a realizar *dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro. En caso de disparidade ou conflito entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

As diferenzas no método de avaliación que utilizan os centros da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo e a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo de Ourense obedecen á necesaria adaptación dos idénticos resultados de aprendizaxe propostos e competencias á diferente organización de clases docentes empregada por ambos os centros.

IMPORTANTE: É obrigación dos alumnos coñecer e seguir as instrucións relativas ás distintas probas de avaliación, tanto as contidas na Guía docente ou en calquera outro documento de organización da materia que o profesor poña ao seu disposición, como as que se lle fagan chegar puntualmente a través das canles habituais (correo electrónico e/ou Moovi).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa: estrategias de entrada en los mercados extranjeros**, Pirámide, D.L, 2002

Guisado Tato, M., **Estrategias de multinacionalización y políticas de empresa**, Pirámide, D.L, 2003

Bibliografía Complementaria

Aldeanueva Fernández, I.; Jiménez Quintero, J.A., **Dirección estratégica internacional**, 3ª edición, Pirámide, 2021

Griffin, R.W., Pustay, M.W., **International business: a managerial perspective**, 8ª edición, Pearson, 2015

Daniels, J.D.; Radebaugh, L.H.; Sullivan, D.P., **Negocios internacionales. Ambientes y operaciones**, Pearson, 2013

Fatehi, K., Choi, J., **International Business Management: Succeeding in a Culturally Diverse World**, 2ª edición, Springer International Publishing, 2019

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/O04G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/O04G020V01203

Dirección estratéxica/O04G020V01503

Teoría da organización/O04G020V01505

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá aos alumnos da súa responsabilidade neste aspecto.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario das probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual.

Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas, senón tamén a súa corrección lingüística e presentación.

É responsabilidade dos alumnos consultar os materiais dispoñibles na plataforma de teledocencia Moovi (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Valoración de activos				
Materia	Valoración de activos			
Código	004G020V01604			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Barajas Alonso, Ángel Antonio			
Profesorado	Barajas Alonso, Ángel Antonio			
Correo-e	abarajas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Posuír e comprender coñecementos sobre valoración	B1	C1	
	B4	C7	
	B13	C16	
	B14		
Aplicar os coñecementos a posibles situacións profesionais.	B1	C1	D3
	B2	C7	D4
	B9	C11	
	B11	C16	
	B12		
	B13		

Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B13 B14	C1 C7 C11 C16	D3 D4
Transmitir información e resultados de valoración de activos	B4 B5 B6 B8 B10 B11 B13 B14	C16	D4 D5

Contidos

Tema	
Introdución á valoración de activos financeiros.	-
Valoración de activos renda fixa.	-
Carteiras de valores	-
Extensión dos modelos de valoración de activos	-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	19.5	19.5	39
Resolución de problemas	22.5	22.5	45
Prácticas con apoio das TIC	5	10	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	20	23
Traballo	0	28	28

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante o exercicio de rutinas, a aplicación de fórmulas ou *algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe *colaborativo: Enfoque interactivo de organización do traballo na aula no cal os alumnos son responsables da súa aprendizaxe e da dos seus compañeiros nunha estratexia de corresponsabilidade para conseguir metas e incentivos de grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas	Orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas do alumnado durante a realización das actividades propostas.
Prácticas con apoio das TIC	Orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas do alumnado durante a realización das actividades propostas.
Probas	Descrición
Traballo	Orientar, supervisar, atender e resolver dúbidas do alumnado durante a realización do traballo proposto.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Prácticas con apoio das TIC	Realización dunha proba práctica de carácter individual a desenvolver en ordenador onde se valorará o plantexamento da resolución e os resultados obtidos. Realización de tarefas durante o curso.	20	B1 B3 B6 B12 B13 B14	C7 C16	D3 D5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realización de probas teórico-prácticas sobre os contidos da materia	40	B1 B2 B3 B4 B5 B12 B13 B14	C1 C7 C16	D3 D4 D5
Traballo	Realización e entrega dun traballo en grupo no cal se valorará a presentación, o formato, os contidos, o razonamento dos datos expostos e os resultados.	40	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12	C11	D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado deberá optar entre a avaliación continua a través da realización de tres probas ao longo de cuadrimestre máis a realización e entrega dun traballo en grupo ao final do cuadrimestre (estas probas conforman o 100% da nota final), ou de maneira alternativa, pola avaliación non continua, é dicir, avaliación global de toda a materia nos exames finais das convocatorias oficiais (100% nota final).

O método de avaliación exposto no punto anterior desta guía (‘Avaliación’) é para a avaliación continua. AVALIACIÓN CONTINUA: as probas teórico-prácticas sobre os contidos da materia están representadas por dúas probas parciais, supoñen o 40% da nota da avaliación continua e teñen carácter de mínimo. É dicir, é indispensable presentarse ás dúas probas parciais programadas e superalas, por tanto, débese obter como mínimo un 5 sobre 10 en cada unha destas probas para que se consideren superadas, e así poder sumar o resto das avaliacións da materia que conformarían a nota final. Se non se superan ambas probas parciais a nota para incluír na acta final da convocatoria correspondente será de suspenso (NP no seu caso). Ademais, para poder ser avaliado en avaliación continua é absolutamente imprescindible realizar o traballo en grupo e entregalo nunha data única e concreta estipulada polo docente (maio/xuño). Por tanto, se o grupo de alumnado non realizase/entregase na data única estipulada o traballo en grupo, a súa nota na acta correspondente será de suspenso (NP no seu caso). Este grupo de alumnado para superar a materia deberá presentarse a un exame pola totalidade da materia (100% da materia), exame a 10 puntos (este exame terá un formato igual ou similar ao que se realiza para a avaliación non continua).

Por outra parte, o alumnado poderá renunciar ás notas obtidas durante o cuadrimestre en avaliación continua e presentarse ao exame que leva a cabo na convocatoria de xuño sobre toda a materia (100% da materia), exame a 10 puntos (este exame terá un formato igual ou similar ao que se realiza para a avaliación non continua). A nota para considerar na acta da convocatoria de xuño para o alumnado que se acolla a esta última opción será a desta última proba. Se o alumnado non superase este exame de 10 puntos deberá presentarse na convocatoria de xullo a un novo exame na mesma modalidade de exame (é dicir, exame a 10 puntos sobre a totalidade da materia).

AVALIACIÓN NON CONTINUA: na convocatoria de maio/xuño e para a convocatoria de xullo, o alumnado que elixa esta modalidade deberá realizar un exame sobre todo o contido da materia, 100% da materia (valor 10 puntos). Esta proba terá dúas partes: unha parte teórico-práctica e outra parte, na que o alumnado deberá demostrar que ten as habilidades e competencias adquiridas na materia mediante un exercicio práctico a desenvolver en folla de cálculo nunha aula informática. En ambas partes da proba esixirase un mínimo para consideralas superadas (5 sobre 10 en cada unha das partes). Por tanto, se o alumnado non obtén os mínimos especificados, a nota na acta será de suspenso.

CONVOCATORIA DE FIN DE CARRERA: o exame supoñerá o 100% da cualificación, valor 10 puntos e cuxo formato será similar ao proposto para a avaliación non continua.

Outras apreciacións:

As especificidades da materia serán desenvolvidas e publicadas na plataforma de teledocencia Moovi. Neste sentido, todos os comentarios realizados anteriormente sobre a avaliación da materia estarán detallados e colgados de forma permanente nun documento na plataforma de teledocencia Moovi para que o alumnado teña acceso aos mesmos de forma rápida, sinxela e directa durante o curso.

As diferenzas entre sistemas de avaliación e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración e Dirección de Empresas na Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada centro, especialmente en canto ao tipo de grupos, e número medio de alumnado por grupo.

As probas de avaliación prevense para unha modalidade presencial. Con todo, chegado o momento da súa realización ante a imposibilidade de dispoñer dos espazos e/ou profesorado necesario para realizar as mesmas, estas poderían realizarse de forma non presencial, ben a través dos distintos recursos telemáticos dispoñibles na Uvigo (plataforma Moovi), correo electrónico, campus remoto ou no seu caso, mediante probas de forma oral.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernández, P., **Guía rápida de valoración de empresas**, Gestión 2000, 2005

Pisón Fernández, I., **Dirección y Gestión Financiera de la Empresa**, Pirámide, 2001

Bodie, Z.; Merton, R., **Finanzas**, Pearson Educación, 2004

Bibliografía Complementaria

Damodaran, A., **Investment Valuation**, Wiley & Sons, Inc, 1996

Ferrando, et al., **Teoría de la financiación I : modelos CAPM, APT y aplicaciones**, Pirámide, 2005

Arguedas Sanz, R.;González Arias, J; González Fidalgo, J.M.;Martín García, R., **Ejercicios de Finanzas Empresariales**, Ed. Universitaria Ramón Areces/UNED, 2016

Arguedas Sanz, R.;González Arias, J., **Finanzas Empresariales**, Ed. Universitaria Ramón Areces/UNED, 2016

Jiménez Naharro, F.;De la Torre Gallegos, A., **Valoración de empresas y análisis bursátil**, Pirámide, 2016

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Planificación financeira/O04G020V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/O04G020V01202

Estatística: Estatística/O04G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/O04G020V01104

Decisións de investimento/O04G020V01402

Decisións de financiamento/O04G020V01501

Outros comentarios

-Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese flexible, en consecuencia, pode requirir axustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

-As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as aprobadas pola Xunta de Centro para cada curso e poden ser consultadas na páxina web da Facultade (<https://fcetou.uvigo.es/gl/>). No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

-A materia de valoración de activos tamén se imparte no PCEO de ADE-Informática (3º curso-2º cuatrimestre) e no PCEO ADE-Dereito (4º curso-2º cuatrimestre).